

Előfizetési árak:

Egész évre	5 frt	kr
Fél évre	2	50
Negyed évre	1	25
Néptanítóknak egész évre	3	—

Hirdetési díjak

a legutányosabban számítottak.
Bélyeg minden beiktatásért 30 kr.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda,
hova a lap szemleli részét illető küldemények intézendők:
ÁLLAMI TANITÓKEPEZDÉBEN.
Levelek csak bérmentesen fogadtatnak el. Kéziratok nem adhatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalba — N Á N Á Y L A J O könyvnyomdájába — küldendők be (Bödög-tér, Scheibner-féle ház.)

Egyes szám ára 5 kr.

Hogyan emeljük gazdaságunkat?

Türr Istvántól.

Tizenhét év előtt, midőn a hazába visszatértem, meglepetéssel láttam Fiumében a malmokban muszka búzát örülni. Már akkor a vasútépítési láz ellensúlyozásul ajánlottam olcsó víziutak építését, és ezeknek, a menyire lehet, a tengerhez közeli vezetését, csakis is így lehetővé terményeiket konkurrencképessé tenni más államok terményeivel, miután nemcsak a muszka, hanem a naponkint izmosodó amerikai buza is fenyeget bennünket. De csakis azon eredményt érhettem el, hogy a régi Ferencsatornát kijavítottam és egy új hajózási és öntözési csatornát hoztam létre, mely által 220 kilométernyi vízuattal szaporodtak közlekedési eszközeink. — Az alatt a vasutak ezer és ezer kilométerrel épültek, de azért ott állunk ma, hogy a muszka buza mellett már az amerikai tényleg ellep bennünket. Amerika, mely az európai piacokat terményeivel előzönlí, rémületet okoz ugy a kereskedő mint a termelő körökben, nálunk és mindenütt. Északamerika mindenekelőtt az Atlanti tenger közelében kezdte buzatermelését, mely évről-évre mind jobban-jobban terjeszkedett a szomszédállamokba egész Chicagóig és még beljebb, mely pedig már annyira felkisz a tengertől mint tőlünk Hamburg. De a termeléssel együttesen csatorna-hálózatát is fejlesztette egész New-Yorkig, a honnan tengeren viszi szállítmányait Európába.

T Á R C S A.

És megbosszuló!

Francia beszély.

Fordítá: Jablonkay Géza.

(Folyt. és vége.)

— Hasonló gondolat támadt bennem is, — viszonzá Jacques — és úgy hiszem okának is kell lennie, hogy a hasonló visszaemlékezések em a azon következtetésre vezetnek: nekünk egyszer egymással már szemben kellett állnunk.

— De hol? azt meg nem foghatom!

— Talán egyéniségek, vagy helyiségek emlékeztetnek reá. A tájak is, melyeket először láttunk, emlékeztünkben szoktak maradni. E tájak engem oly élesen meglepett, és annál inkább, mennél jobban előtört a fűzesen át a kőd, és a láthatáron eloszolva, egy képet mely a tengerhez hasonlít, egészített ki. Azóta a helyiség egy kaliforniai élelményemre emlékeztet. Ugy hiszem, ön is volt már Kaliforniában? Kalandom némileg önt is érdekelheti, és ha tetszésre lesz, el is mondom.

— Tegye — mondá Girard.

— Mindenekelőtt képzelje csak a tájt igen élénken. Jobbról sürt róda, mint itt; balról a tenger, mint az a nyíl és kődtől borított érnél, előtűnik egy magános fehér ház, hasonló ez erdei lakhoz. Tudná-e magát mindebbe elképzelni?

— Oh igen! — mondá Girard látszólag nyugodtan.

Hasonló módon fejlődik a földművelés 15 év óta a Pacific közelében, San-Franciskóban pedig az aranytermelés helyett oly sikerrel folytatják, hogy már tavaly 4 millió métermázsza buza jött onnan az európai piacokra. Legutjában pedig a vörös folyó (Red River) mellett Dacotah államban 50 millió hektárnyi buzatermelésre alkalmas földet találtak, melyből 6 millió hektárt vettek már művelés alá, tehát egy a legtavolabb fekvő államban magában több buza föld műveltetik, mint az egész Szent-István birodalmában.

Az amerikai buza olcsó előállításának megértése végett szükséges tudni, hogy az amerikaiak a termelést az európai fogalmakhoz képest a legnagyobb tökélyre emelt eszközökkel folytatják, úgy, hogy azt lehet mondani, hogy náluk a termelés nemcsak földművelés de valószínű gyáripár.

Igy például Dacotah államban van egy 5000 hektárnyi birtok, a hol szántásvetés és aratás gőzgépek által történik; a hol önmozgó fészek és raktárak vannak alkalmazva bámulatos ügyességgel és jelentékeny idő- és költség-megtakarítással. Az ezáltal elért olcsó előállítási ár képessé teszi a termelőt, hogy a folyókon és igen ritkán vasuton New-Yorkba hozhassa terményét 2000—2500 kilométernyi távolságra, innen pedig a tengeren angol és francia kikötőbe, ugyszintén Németországba és már Fiuméba is. És e tekintetben ne ringassuk magunkat illúziókban; ez

— Tehát e ház felé haladók: barátainknak egyike oda rendelt. Ó előre ment, hogy egy nőtl, kit szeretett, de nemesen minden aljas szándok nélkül, lúcsut vegyen. Visszatértekor kísérője lettem volna, mert attól tartott, hogy e nő férje meglesendi. Barátom szerencsétlenségére kissé elkéstem, és pedig egy san-franciskói játékházban, hol erőszakosság történt.

Jacques készkarva hallgatott el néhány percig.

Girard előrehajolt, de a sötéttség miatt kísérőjének arcát nem láthatá úgy, mint azt kétségkívül látni kívánta.

— Aggodalom nélkül közeledem a ház felé, midőn előttem mintegy ötven lépésmére lövés történt, mely barátomat a földre teríté — egészíté ki meséjét Jacques.

Azon pillanatban, midőn Jacques e szavakat fennhangon mondá, mintha mindez csak jelszó lett volna, a ligetben lövés történt és egy tűzsugár világítá át az utat.

Girard megrezzenve félreugrott, elhálványult és Jacquesra mérges pillantást vetett.

— Oh tudtam, — mondá Jacques Girardhoz lépve, — hogy ön Gerbaud gyilkosa!

Girard hallgatott. Tekintete erősen nyugodott Jacques-on. Mindinkább nyugodt lett, homlokát törle és csaknem örömteljes hangokban kiáltott föl.

— Végre mégis tudom, hol láttam önt. A fafor között a san-franciskói uton, melynek kanyarulatánál ön több matrőzzal állt.

— Ön tehát bevallja?

nem véletlen és átmeneti tünemény, hanem állandó sőt növekvően fenyegető helyzet. Északamerika ezentul mindig elküldi terményeit az európai piacra és az árkelet szabályozója lesz.

Ezen helyzettel meg kell küzdenünk, mely küzdelem első feltétele abban áll, hogy mindazon vívmányokat, melyeket más államok érvényre emeltek a földművelés terén, mi is alkalmazzuk, szóval: földművelésünket a mai gazdasági kultúra színvonalára emeljük. Mert a mi földeink, melyeket szűzföldnek, Kanaánnak méltán tartottunk, ma már azon helyzetbe jöttek, a melyben vannak Olasz- és Franciaország földei. Ezen más senki nem segíthet mint maga a birtokos, a gazda, ki ma már jobban kell, hogy mivelje földjét miután annak termelő erejét ápolni kell.

Úgyanezért a nemzet vezetőinek, a kormánynak, képviselőinek azt mondjuk: teremtettek olcsó közlekedést az ország belsejében: fogjanak hozzá egész erélylyel a folyók hajózhatóvá tételéhez és új vízutakat előállításához és öntöző csatornákat készítéséhez, melyek által inséges évek lehetetlenné válnak.

Az amerikai behozatali invázió ellenében, mely minket elborítással fenyeget, nincs államgazdász, — nincs államférfi, a ki tagadni merné azon megczáfolatlan tényt, hogy ezen invázió ellensúlyozásának csak az lehet óvászere, ha neveljük a föld termőképességét, könnyítjük a szállítás eszközeit és a vitelbért a lehetőségig lesszítjük. — Dapsy László ur több évi próbatétel alapján behozonyította, hogy az amerikai buzatermelési módot mily sikerrel lehetne nálunk is meghonosítani, kimutatja ugyanis, hogy már az amerikai vetési móddal holdankint néhány forintot lehetne megtakarítani. — Dapsy ur 81 kilogrammos búzát termelt háromszor nagyobb mennyiségben, mint a nálunk divó termelési mód szerint lehetséges.

Eldozhatlan kötelességünk termelésünket fokozni, részint, hogy olcsó kenyereink legyen, részint, hogy Amerika által el ne gázoltassunk. Téves felfogás az, hogy a magas gabnaárak mozdítják elő meggazdagodásunkat. Ez lehetett

— Mit? — kérde Girard csodálkozva e kérdés fölött.

— Hogy barátomat agyonlőtte!

Girard nyugalmát egészen visszanyerte. Dacára ennek a felelettel még mindig késett.

— Miért ne vallanám be? mondá aztán Girard — Gerbaud nőmhöz mert közeledni. Én őt agyonlővém teljes joggal.

Bolondnak kellett vala lennem, ha előbb egy oly emberrel, ki nyugalmasat rablá, megverekedtem volna. De most ő róla nincs többé szó, hanem róluuk. — Most értem, mi nem tetszett önnek énrajtam. Három hónap óta üldöz engem és igyekszik elő életemet kipuhatólni. Ma hátót vetett ki és abban engem megfogott. Holnap talán ön feljelentene és e miatt minden lehető üldöztesének kitenne. Ön tudja az én titkomat, s azért őnt meg kell ölnöm.

— Oh! — mondá Jaques egész elkeseredettséggel — mily kár, hogy önél nincsen fegyver, melylyel engem orozva meggyilkolná, mint Gerbaudot. A törvényszéket illetőleg legyen nyugodt; azt nem fogom ön ellen felhívni. Ez az út igen hosszadalmas lenne és ön megmenekülhetne. Engem illet barátomat megbosszulni, és ön velem meg fog vinni.

— Holnap! — mondá Girard.

— Igen holnap! — viszonzá Jaques.

Ezután mindketten a terembe mentek.

Mióta a párbaj bizonyos lett, Jaques egész könnyűten érzé magát. Ő szemébe nézett a veszedel emnek és nem félt többé. Vig kedélylyel közledek Achillehez s az eseményeket elbeszélte.

akkor, midőn székében kellett szállítani; ma a közlekedés által, nem is általunk, hanem az egész világ gabnakészlete által határozottatik az ár.

Ha a nép első szükséglete: buza, kukorica stb. drága, ez befolyással van minden iparra, üzlet és kereskedelemre. De ha e termelési képességet fokozzuk, 2-3-szor annyira terem, mint a régi mód szerint s a gazda bőven megkapja a nagy mennyiségből jövedelmét s ebből az is önként következik, hogy a népek nem kellend egyedül csak kenyérért dolgozni, hanem más szükségletei is fejlődnek és elérhetővé tételnek, és ez által az ipar és a kereskedelem az első szükséglet határain túl is terjeszkedik.

Az ipar már régi időtől fogva szépen fejlődött s fejlődik mai napig Erdélyben. De hogy még jobban gyarapodhassék, szükséges, hogy piacot találhasson. Nem akarok én itt Anglia példájára hivatkozni, hol — mint tudja van — a család elsőszülött fiát államférfi pályára képezik, a másodikból katonát vagy papot nevelnek s a többi gazda, iparos és kereskedő lesz. Csakis a kis Belgiumot és Svájcot kivánom felemlíteni, hol a gyárak, az ipar annyira ki vannak fejlesztve, hogy az egész földtekén alig találhatni helyet, hol a belga és svájci hazája iparának s gyárai termékeinek piacot ne keressék és talált volna, s annak saját hazájából ügynöke ne volna.

Nem akarom én ezzel azt mondani hogy ezen említett államoktól rögtön versenyre keljünk, mert ez lehetetlen; de lehető igenis, sőt kötelességünk Romániát, Bulgáriát, Szerbiát és Boszniát beutazva, az ottani szükségletet kikutatva, iparcikkeinknek piacot keresni és találni, mert ez a módja, mely pedig gyakorlati módja iparunk fejlesztésének. — A fehérvári és az itteni szép kiállítás meggyőzhet mindenkit arról, mennyi van már és mennyit lehetne még teremteni.

De hogy azt, a mit látunk, az egész országban, főleg a néppel megismertessük, szükséges, hogy mindenki iparkodjék téli hosszú estéken népies összejöveteleket rendezni, az itteni szép eredményt a néppel megismertetni. Szegény a nép, az igaz, el van maradvá, olvasni nem tud, de hallani

Achille e hirt eleinte aggodalommal vette; de látta barátja szemében az önbizottságot fényleni, látta ajkain a mosolyt lebegni és megnyugodt. Talán így volt a legjobb. Ha még oly rosszul csésk is ki: egy kardvágás az egész, mi Jacques-ot érheti.

Másnap reggel a két ellenfél segítéke jelenlétében egymással szemben állott. Girard nem épen nagy kedvvel vivott; de a szükségnek engednie kellett. Jacques nem volt többé a tagnap ember. Alkalmasint ismét hallá a benső szózatot. Midőn vitöréhez nyult, Achillere fájdalommal tekintett. Emez kezébe vette fegyverét és azon szándokkal vett állást, hogy a legkisebb sebből vére ered, a párbajt azonnal megakadályozhassa.

Szerencsétlenségére ez elővigyázat hasztalan volt.

Mint bősültek rohantak az ellenfelek egymásra. A dűfések villámsebességgel követték egymást; különösen Girard ur volt borzasztó dühötől fölhevülve, de fölhevülése nem vakította meg. Jacques ellenben mint örült kezelte fegyverét, csakis a támadásokra gondolt és magát nem fődé. Ellenfelének acéjára testében sebet ütött, de még lerogytában nyújtá ki kezét és vitörjét Girard szívébe dőfte.

Jaques odarogyott barátja karjaiba.

— Én megbosszulám barátomat! — mondá Jacques megtört hangon. Hogy e bárhajban magam is elesem, azt tudtam!

tud, természetes és igaz, józan felfogásban se szűkölködik: tehát előzóval kell oktatni és serkenteni.

Azt mondják némelek, hogy az új iskola rendszer szerint 4—5 év múlva mindenki megtanul írni és olvasni. De nekünk nincs időnk 4—5 évig várni. Ma, midőn minden gőzerővel és villanysebességgel jár, 5 év annyi, mint ezéltől egy század volt. Ezért egy napot sem szabad mulasztani; mindenki képessége szerint köteles előmozdítani a haladást, mert csak így fog fölvirágozni földmivelési iparunk. Ki igazán szereti hazáját, az ne vesztogesse üres, semmitmondó frázisokkal az időt, hanem a gyakorlati terén van elég teendő: sorakozzunk, s akkor az amerikai inváziót visszaverhetjük.

Nehézségeink vannak! De jelenleg veszdly nincsen; azért tegyünk meg mindent, hogy a nehézségeket legyőzzük; hogyha netalán később veszdly fenyegetne, minden erőnket teljesen annak leküzdésére fordíthatassuk. Így cselekedve fogunk igazán hazafini szolgálatot tenni.*

H I R E K.

— Műkedvelői előadás. Mult szerdán, október 5-én adta elő városunk állandó műkedvelői társulata „Oh azok a férfiak” című vígjátékát. A nézőtár minden zugában szép és válogatott közönséggel teit meg, mely a legnagyobb érdeklődéssel és feszült figyelemmel hallgatta végig a kitűnő előadást. A működők minden tagját a teljes elismerés illeti játékaért, de különösen akarjuk itt felemlíteni Horváth Juliska k. a. és Deák N. k. a., valamint Erdélyi Gy. és Devics L. urak kitűnő alakítását. Az előadást jóval elője utánig tartó igen kedélyes táncmulatság követte, melyben városunk fiatal szépei nem jelentéktelen számban voltak képviselve. A műkedvelők ezáltal ismét szaporították egygylet a már több ízben sikeresen rendezett és élvezetes esték számát és midőn a társulatunk főképe pedig annak buzgó és fáradhatlan vezetőjének sokszoros köszönet mondunk a nyújtott nemes elővezetést, csak az előadás alkalmával a közönség részéről nyilvánított legnagyobb elismerésnek adunk kifejezést.

(R. R.)

— Budapesti zímonyli vasut. Ma esteleg a nagy küldöttség Dr. Haynald bíboros-érsek vezetésével a minisiteriumnál a budapesti zímonyi vasut ügyében, hogy az Kalocsán, Baján és Zomborán át vezetessék. Munkatársunk, ki a bennünk érdeklő vasutakkal behatóan foglalkozik mint a „bajai kölcsonös segélyző-egylet” megbízottja a tiszteleg küldöttséghez csatlakozott s így alkalmunk lesz jóvő számunkban az egész ügy jelenlegi helyzetéről t. olvasóinkat leghívebben tájékoztathatni.

— Tegnap temették nagy részvét mellett a rögtöni halállal kimult Hirsch Lázár t, jó névnek örvendett helybeli kereskedő. A nagytagu család által kiadott gyászjelentés így szólott: „Hirsch szül. Heller Katalin a maga, valamint gyermekei Károly és Helén férj. Horovitz Fülöpne, egy számos rokoni és barátai nevében melyen szomorodott szívvel jelenti forrón szeretett férje, illetőleg atya, ipa, nagyapa, fivér és sógor Hirsch Lázár urnak elhunytát, ki folyó hó 5-én reggeli 7 órakor tevékeny életének 82-ik és boldog házasságának 37-ik évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A boldogultnak holt tetemei f. hó 7-én déli-ölti 10 órakor fognak az izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Áldás és béke legyen hamvai felett! Baján, 1879. nov. 5-én.

— A Miskolc Baján is szomorú hirre vergődött, a Miskolczi kiháznító egylet* egykori hivatalnokait — írja a „Pesti Hirlap” — Eördögh István elnököt, valamint a pénztárost és a könyvvezetőt is a törvényesök ufoglat fogságba helyezte.

— Schwerer János kalocsai főegyházmegyei örkanonoknak 50 évi papi működése közben szerzett érdemeiért Ö Felsége a III. osztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta. Kívánjuk, hogy a kiérdemelt kitüntetésnek még sokáig örvendhessen.

— A „Képes Cs Lapok” második évfolyamának második füzeté változatos tartalommal jelent meg Mehner V. kiadásában. Minden egyes füzet ára 30 kr. Megrendelhető posta vagy bármely könyvkereskedő utján. — Ugyancsak a derék vállalkozó kiadásában jelent meg: Dr. Ribáry Ferencz „Képes világtörténetének” 17. és 18. füzeté, a mely az macedon birodalom színezett térképpel és számos, a szöveg közé nyomtatott rajzzal. Ezen füzetekek a Hinduk és története s az egész mű első köteté befejezett nyerne. A terjedelmes és igen szépen kiállított mű magamagát ajánlja.

— Fényes tiszteletidj. Szabadi később híressé vált Plevna indulóját egyik budapesti zeneműkereskedőnek adta el, ki azért a „N. P. Volksblatt” szerint, 10 osztrák értékű forintot — ígért. Azóta kiadván az indulót, abból 18,000 frtot vett be. A kérdéses 10 frtot azonban Szabadynak még maig sem fizette meg.

— A királyi élce. Ö felsége a legutóbbi kihallgatás alkalmával, mely igen sokáig tartott, annak végén sem vesztette el kedélyét. Utóljára egy uri ember járult eléje, a ki bírói hivatalba akart lépni, de idős ember levén, azt csak úgynevezett „korengedély”-yel teheti. Ö Felsége az első szavaknál azonnal észrevette, hogy a kérelmező ügyének igen nagy feneket kerit. Félbeszakította tehát e szavakkal: „mit kíván?” „Korengedélyt Felség.” „Azt magam is szeretném,” volt a királyi válasza. (P. H.)

— Az első gőzhajó. 1802. május 6-án nagy néptömeg tolongott Párisban a Szajna mindkét partján, úgy a Tuilerék a Louvre, mint a Voltair-rakpart felőli oldalon. Az összegyűlt néptömeg nagy figyelemmel kísért egy kis gőzhajót, mely két ember által kormányozva, a folyamon föl és alá járt. Vitorla és evező nélküli hajó, mely mintegy magától mozgott, az összegyűlt nézők előtt még soha nem látott csodálvány volt és valahányszor viznek fordult a hajó, a tömeg zajos tetszésnyilvánításokban és tapsban tört ki. A láрма közötte egyjegy csak folyínik a parton levő „Pavillon de Flore” első emeletének egyik ablaka és Bonaparte, két tábornok kíséretében az erkélyre lép. Bonaparte Logornetéjével figyelemmel kezdte kísérni a kis gőzös manőverrozását. A kisnyíló vállvonítások azonban csakhamar megértették a figyelmes szemlélőit, hogy Bonaparte a gőzöst kormányzó és a tömeg által ünnepelt „kalandor” felől nincs valami kedvező véleményének s néhány perc múlva el is hagyta az erkélyt. Ez volt az első gőzhajó, melyet a világ látott s annak feltalálója senki más, mint maga a feltaláló Fulton, a híres amerikai mechanikus. Fulton folytatta póbámeneteit a Szajná, de az első konzult nem volt képes meggyőzni találmánya fontosságáról, és nem nyert tőle a legcsekélyebb bátorítást sem. Egy napon azonban, midőn már minden segélytorrást kimerítette, szépen selyheszette Fulton próbahajóját a Pont Royal alatt, elhagyta Franciaországot és New-Yorkba ment, hol elkészítette első nagy gőzhajóját. Mikor I. Napoleont elfogta Szent-Ilona szigetére szállították, ép akkor jött vitorlás hajójával visszaemlékeztek ébredtek. „Ha elfogadtam volna Fulton gőzhajóját, most nem jutottam volna ide!” — De ez már akkor késő volt.

— Párhaj zenével. Rómában két fiatal zenész egy társaságban összekapott, s az összekapásnak kihívás lett a vége. Barátai rábeszélésére a párhajnak oly mójtát választották, mely épen mesterségükbe vágott. Zomora mellé ütök, s aki tovább győzi a zongorázást, az lesz a győztes. Tizenkét órai játék után a tanúk kérték őket, hogy hagyják abba a zongorázást, s beküldjenek ki; de hiába. A párhaj zomoru véget ért. Huszonkét órai játszás után az egyik fél összerogyott; a guta ütötte meg. A másik is oly rosszul lett, hogy az orvos kétségbe vonja fellabadását.

Üzleti tudósítás.

Baján, 1879. november 5-én.

Buza 13.50 zab 6. — bab 10.40 árpa 6.25 rozs 9.15 köles 6.50 kukorica 6.80, új 5.50.

Az árak 100 kilogr. után.

Vízállás Baján.			
0 pont fenték	DUNA	84.88	CSATORNA
		83.00	
November 7-én.	DUNA 85.86	CSATORNA 84.94	
	0 fölött 0.98	málység 1.94	

Felölös szerkesztő:

DR. BARTSCH SAMU.

*) Ez értekezés-forma beszéd a décsi kiállításn mondatott és az „Ujvidék”-ben közöltetett.

Fényirda megnyitási jelentés.

Alfölirottak van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására juttatni, miszerint Baján, Bódogtér, Scheibner-féle házban rövid időtartamra, egy a mai kor igényeinek megfelelő kényelemmel és pompával berendezett

fényképeszeti műtermet

nyitunk.

Chromo, Chollorirt fényképek a legkisebbtől kezdve éltuagnységig, a legfinomabban retouchirozva készítenek.

Felvételek eszközöltetnek mindennap d. e. 9 órától d. u. 3 óráig borult időben is

A fényirda fűtve van.

Me nyitás: holnap vasárnap, f. hó 9 ikén.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtunk

tisztelettel

Kirschweng és Kohn.

Tüdőfájdalmak és étvágytalanság.
Hoff János, orvosi és királyi udvari malátakivonat-főzde és malátakészítmény-gyárának, Bécsben, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Legújabb gyógyjelentések.

Mell- és gyermekbajoktól megszabadítja Hoff János malátá-gyógykészítményei által.

Elsősere, hogy ném-mell- és gyermekegésége az első és valódi Hoff János-féle malátakivonat-egészséges sör használatára által nagy mértékben javult, kérek a kitűnő gyógyszerből, postautánvét mellett, még 11 palackzikk küldeni.

Nemethy Elemer.
Eger, (Magyarország).
törvényszéki telekvonyvezető.

A Hoff János-féle malátakivonat kiténő hatása.

Tisztelt uram! kérem, sziveskedjék nekem, postautánvét mellett, 15 palackz malátakivonatsórt és 5 zacskó czukorkát küldeni. Mintán a malátasör annyira jó lett nekem, ajánlam azt több barátomnak, kik abból szintén fognak megrendelni. —
Keszthely, Neumark Jozsef.

Hoff János os. kir. udvari malátakészítmény gyárának Bécs Graben Bräunerstrasse 8.

Maros-Vásárhely.

Tisztelt uram!

Mintán az ön gyógyhatásos és jeles HOFF-féle malátakivonat-gyógykészítményeit már több ízben is magamon sikerrel alkalmaztam, és most ezen készítményeket egy más szervezeted akoron megkísérteni kérek, melyből 6 palackz malátakivonat-egészséges sört, 1/2 kilo malátacokolatot, 1 zacskó malátacukorkát és 1 üveges sűrített malátakivonatot, valamennyit postautánvét mellett számonra küldeni.

Czimen: Schwartz Rainer kir. kapitány a Lajos hajor herceg nevű viselő gyalogezred 82 számú tartalékparancsnok-ságánál Maros-Vásárhelyen.

Sziveskedjék kérem, mivelb a nekem oly jó szolgálatot tett Hoff János-féle malátakivonat-sórból 12 palackzikk saját használatomra küldeni.

Mária-Nostra.

Teljes tisztelettel.
Dr. Mostbauer János, feyhazi orvos.

Legújabb hírlaitatok Bécsből és Buda-pestről

a 20. évi szűk lélegzet és általános testi gyöngeségben elért rendkívüli údvas hatásról, érkezett Hoff János, a legtöbb európai uralkodó udvari szőlőültetvényének osasz, királyi udvari malátá-praparatum gyárához, Bécs Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Mintegy 30 év óta szűk lélegzetben és gyöngeségben szenvedtem; úgy, hogy az utóbbi időben már nem voltam képes a szobában járkelni. Három hónapjal ezelett az ön híres malátakivonatu sórt és malátá-bonbonjait kezdtem használni; a baj, melyet minden egyéb gyógyszer nem bírt gyógyítani, az ön malátá készítményei segítségével teljesen megszűnt. Most egészen és erőteljes vagyok s minden tekintetben jól érzem magamat. Kotelesseggemnek tartom on eről legészintebb hírlakifejezés mellett értesíteni és kérem, hogy ezt közzétegye. Egyuttal örömet kész vagyok ezt mindkének szíval is megköszönni.

Wimmer Johanna,
Gumpendorferstr. 3. 1. Stiege
2. Stock Thür 16. Bécs.

Meghívás részvevésre

a hamburgi kormány részéről biztosított

nagy pénz-lotteriára nyerevényekben,
mely alkalmam.l

8 millió 490,000 bírod. Márka

1878. dec. 10-ától 1880. május 14-ig biztosan nyerevendő.

Ezre eljábbi játékelvevőt 7 osztályba, 84,000 sor-sorsjegyre osztá és 49,000 nyerevényre osztották, ezek között vannak főnyerevények

400,000 bir. Márka,
illetélig

nyer.	márka	nyer.	Márka
1	250,000	5	8000
1	150,000	2	6000
1	100,000	54	5000
1	60,000	6	4000
1	50,000	65	3000
2	40,000	218	2000
2	30,000	12	1500
2	25,000	2	1200
2	20,000	631	1000
12	15,000	773	500
1	12,000	950	300
24	10,000	26450	185

A nyerevényhúzókató ter szerint hivatalosan vannak megállítva.

Ezre nagy s az által által biztosított pénzsorsjáték legközelebbi nyerevényhúzására

1 egész eredeti sorsjegy ára csak 6 márká vagy 3/4, fr 1 fél " " " " 3 " " " 1/2, " " " 1 negyed " " " " 1/4, " " " 90 kr

A kormány részéről biztosított eredeti sorsjegyek (nem tiltott ígéretyek) a vételárnak készpénzben vagy postautánvétel útján beküldése mellett általán még a legutóbbi vildekre is bekeldezték.

STEINDECKER bankháza által rövid idő alatt következő nagyobb nyerevények, ugymint 125,000, 80,000, 30,000, 20,000, többször 10,000 bir. márká lett, a legfontosabban külfetve és ez által sok család szerencseje megállapíva.

Csoportozatunk mindig a szerencse kegyelme volt, emelöfgyva tehát mindkének csak a legneleggeben ajánlatjuk.

Minden megrendelő az eredeti sorsjegyre együtt egy hiv. játszótérrel, a húzás után pedig hiv. nyerevény kimutatást kap.

A nyerevények kifejtése természetesen egy szerencsés verő hájtása szerint történik.

Bizalommal kérjük a megrendéseket: f. hó 30-ika előtt beküldeni a régota jó hírből álló czégre:

Steindecker József

Dammthorstrasse

bank- és váltó-üzletébe Hamburgba.

U. i. STEINDECKER bankháza, mint a legelső-dabb ismeretes, e szerint tehát nem szorul bővebb ajánlatásra.